

Dotknutá verejnosť:

Združenie domových samospráv, o. z.
Rovnianska 14
851 02 Bratislava
IČO: 31 820 174

Príslušný orgán zisťovania EIA:

Okresný úrad Dunajská Streda
odbor starostlivosti o životné prostredie
Jesenského 5026
929 01 Dunajská Streda

*podané elektronicky
prostredníctvom príslušného orgánu prvého stupňa
na postúpenie odvolaciemu orgánu*

Odvolanie proti rozhodnutiu zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2026/019145-023

Dotknutá verejnosť týmto podáva odvolanie proti záväznému stanovisku Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-DS-OSZP-2026/019145-023 zo dňa 08. 06. 2026, ktorým príslušný orgán určil, že navrhovaná činnosť „**Veľkokapacitné batériové úložisko Hviezdoslavov**“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Dotknutá verejnosť napáda záväzné stanovisko v celom rozsahu.

Dotknutá verejnosť navrhuje, aby odvolací orgán napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil príslušnému orgánu na nové zisťovacie konanie, prípadne aby zmenil záväzné stanovisko tak, že navrhovaná činnosť „**Veľkokapacitné batériové úložisko Hviezdoslavov**“ sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

I. Jadro odvolania

Napadnuté záväzné stanovisko je nezákonné, predčasné a nepreskúmateľné, pretože pri veľkokapacitnom batériovom úložisku umiestnenom v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov príslušný orgán sám identifikoval riziká požiaru, hasenia, kontaminácie podzemných vôd, úniku znečisťujúcich látok, zemetrasenia, hluku a potrebu ďalšej technickej konkretizácie bezpečnostných parametrov BESS, ale namiesto objektívneho vylúčenia významných vplyvov tieto otázky prekryl podmienkami a odložil ich do následnej projektovej, stavebnej alebo prevádzkovej fázy.

Vec je osobitne nepreskúmateľná aj v kapacitnom základe. Napadnuté záväzné stanovisko pracuje s údajom približne 49,90 MW, teda s údajom relevantným pre prahové zaradenie podľa prílohy č. 8 zákona o EIA. Projektové podklady však uvádzajú celkovú energetickú kapacitu batériového systému približne 45 MWh. MW a MWh nie sú totožné veličiny. Z napadnutého záväzného stanoviska preto nie je preskúmateľne zrejmé, aký výkon alebo príkon bol vlastne posudzovaný, z čoho vyplýva údaj 49,90 MW a ako súvisí s energetickou kapacitou 45 MWh uvedenou v projektových podkladoch.

Dotknutá verejnosť netvrdí, že každé batériové úložisko musí byť automaticky predmetom úplného posudzovania. Tvrdí však, že negatívny screening musí byť výsledkom preskúmateľného odborného záveru, nie administratívnym predpokladom, že riziká sa vyriešia neskôr.

V tejto veci neboli pravdepodobné významné vplyvy objektívne vylúčené. Boli pomenované, podmienkovo odsunuté a rozptýlené do budúcich povinností.

To je právne nedostatočné.

II. Skutkový význam navrhovanej činnosti: veľkokapacitný BESS v CHVO Žitný ostrov s nejasným kapacitným a prahovým základom

Predmetom zisťovacieho konania je vybudovanie batériového systému skladovania elektrickej energie BESS v lokalite Hviezdoslavovská ekonomická zóna č. 39.

Navrhovaná činnosť má byť súčasťou širšej funkčnej infraštruktúry ekonomickej zóny. Zdroj energie pre batériový systém má primárne tvoriť fotovoltická elektráreň umiestnená na streche haly H1 s celkovým inštalovaným výkonom približne 1,25 MW. Projektové podklady zároveň uvádzajú, že celková energetická kapacita batériového systému bude približne 45 MWh, pričom batériové úložisko má pozostávať z 9 batériových kontajnerov a 9 kontajnerov výkonových meničov PCS.

Už samotný pomer medzi fotovoltickým zdrojom s výkonom približne 1,25 MW a batériovým úložiskom s energetickou kapacitou približne 45 MWh vyžadoval zvýšenú pozornosť. Nejde o drobný doplnok k strešnej fotovoltike, ale o samostatný veľkokapacitný energetický uzol s vlastnými prevádzkovými, bezpečnostnými a environmentálnymi rizikami.

Napadnuté záväzné stanovisko však zároveň pracuje s hodnotou približne 49,90 MW. Táto hodnota je právne významná, pretože ide o údaj relevantný pre prahové zaradenie podľa prílohy č. 8 zákona o EIA. Zámer bol zaradený podľa kapitoly 4 Energetika, časti B, položky č. 13 prílohy č. 8 zákona o EIA, teda do zisťovacieho konania pre priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody s príkonom od 5 MW do 50 MW. Právne rozhodujúce je, že od 50 MW vrátane ide o hranicu povinného hodnotenia.

Práve tu vzniká zásadná nepreskúmateľnosť. Projektové podklady uvádzajú energetickú kapacitu približne 45 MWh. Napadnuté záväzné stanovisko pracuje s údajom približne 49,90 MW. MW a MWh nie sú totožné veličiny. MW vyjadruje výkon alebo príkon. MWh vyjadruje množstvo energie, ktoré môže byť v batériovom systéme uložené.

Ak je navrhovaná činnosť zaradená podľa prahovej položky pracujúcej s výkonom alebo príkonom, musí byť z napadnutého záväzného stanoviska preskúmateľne zrejmé, aký výkon alebo príkon bol posudzovaný, z akého technického podkladu vyplýva hodnota 49,90 MW a ako táto hodnota súvisí s energetickou kapacitou 45 MWh uvedenou v projektových podkladoch.

Príslušný orgán preto nemohol pasívne prevziať kapacitný údaj bez vysvetlenia, či ide o výkon batériového úložiska, výkon meničov, pripojovaciu kapacitu, výkon transformátorovej stanice, maximálny nabíjací alebo vybíjací výkon, alebo iba o nesprávne označenú energetickú kapacitu. Práve táto nejasnosť je právne významná, pretože od nej závisí prahové zaradenie navrhovanej činnosti a dôvodový štandard zisťovacieho konania.

Dotknutá verejnosť netvrdí, že údaj 49,90 MW sám osebe preukazuje subjektívny úmysel obísť zákon. Tvrdí však, že ak napadnuté záväzné stanovisko pracuje s hodnotou iba 0,10 MW pod hranicou povinného hodnotenia, pričom projektové podklady súčasne uvádzajú inú kapacitnú veličinu v MWh, bol príslušný orgán povinný túto otázku preskúmateľne vysvetliť. Bez toho nie je zrejmé, či prahové zaradenie vychádza zo správnej technickej veličiny.

Príslušný orgán mal preto preskúmateľne vysvetliť najmä:

- a) aký výkon alebo príkon bol rozhodujúci pre zaradenie podľa prílohy č. 8 zákona o EIA,
- b) z čoho vyplýva údaj 49,90 MW,
- c) ako tento údaj súvisí s energetickou kapacitou 45 MWh uvedenou v projektových podkladoch,
- d) či ide o výkon batériového úložiska, výkon meničov, pripojovaciu kapacitu, výkon transformátorovej stanice alebo inú technickú veličinu,
- e) či sa posudzoval konečný stav projektu vrátane všetkých etáp jeho realizácie,
- f) či kapacitné údaje nevytvárajú prahovú nejasnosť alebo prahovú optimalizáciu vo vzťahu k hranici povinného hodnotenia,
- g) prečo projekt s takto nejasným kapacitným základom nevyžaduje úplné posudzovanie, ak je zároveň umiestnený v CHVO Žitný ostrov a spojený s rizikami požiaru, hasenia, úniku znečisťujúcich látok, kontaminácie podzemných vôd, hluku a bezpečnostných parametrov BESS.

Osobitne závažná je lokalizácia projektu. Navrhovaná činnosť má byť umiestnená v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. V takomto území nemožno pri hodnotení rizík postupovať ako pri bežnej priemyselnej ploche. Práve ochrana podzemných vôd,

zabránenie kontaminácii a zvládnutie mimoriadnych udalostí sú podstatou environmentálnej únosnosti projektu.

Projektové podklady zároveň ukazujú, že nejde o zanedbateľný plošný zásah. Pozemok má výmeru približne 1 987 m², spevnená plocha má tvoriť približne 1 788 m² a plocha zelene približne 199 m², teda len tesne nad minimálnou požiadavkou. Vody zo spevnenej plochy a parkoviska majú byť riešené vsakovacím zariadením. Pri projekte BESS v CHVO Žitný ostrov preto nejde iba o abstraktnú ochranu podzemných vôd, ale o konkrétne technické riešenie, ktorým sa vody zo spevnených plôch majú dostávať do podlažia.

Napadnuté záväzné stanovisko však nezodpovedá na základnú otázku: prečo je možné pri veľkokapacitnom BESS v CHVO Žitný ostrov, pri nejasnom vzťahu medzi údajmi 49,90 MW a 45 MWh, pri takmer úplne spevnenej technologickej ploche a pri navrhovanom vsakovaní vôd zo spevnených plôch už v tomto štádiu objektívne vylúčiť významné vplyvy na podzemné vody, zdravie obyvateľov, bezpečnosť územia a environmentálne riziká pri havárii alebo požiari.

Negatívny screening pri kapacitne nejasnom a vodohospodársky citlivom projekte v CHVO nemôže byť založený na pasívnom prevzatí údajov od navrhovateľa. Musí obsahovať vlastnú úvahu príslušného orgánu, že napriek nejasnému kapacitnému základu, etapizácii, umiestneniu v CHVO Žitný ostrov, vsakovaniu vôd zo spevnených plôch a otvoreným technickým otázkam boli pravdepodobné významné vplyvy objektívne vylúčené.

Bez takejto úvahy je napadnuté záväzné stanovisko predčasné a nepreskúmateľné.

III. Negatívny screening nemôže byť založený na predpoklade nevýznamnosti vplyvov

Zisťovacie konanie podľa zákona o EIA nemá slúžiť na administratívne potvrdenie investičného zámeru. Jeho účelom je zistiť, či navrhovaná činnosť môže mať významný vplyv na životné prostredie a či je potrebné úplné posudzovanie.

Negatívny screening preto nemožno založiť na formulácii, že pri dodržaní právnych predpisov, technických predpisov, budúcich postupov a budúcich podmienok sa vplyvy „nepredpokladajú“. Právne rozhodujúce nie je, či sa významné vplyvy administratívne nepredpokladajú, ale či boli na základe objektívnych skutočností vylúčené.

V napadnutom záväznom stanovisku však príslušný orgán postupoval práve v opačnom poradí. Najprv prijal záver, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať, a otvorené environmentálne otázky následne vložil do podmienok, budúcich posudkov, budúcej projektovej dokumentácie, budúceho stavebného konania, budúceho hlukového merania a budúceho požiaro-bezpečnostného riešenia.

Takýto postup nie je negatívnym screeningom v materiálnom zmysle. Je to režim „uvidíme neskôr“.

Lenže zisťovacie konanie má odpovedať na predbežnú otázku významnosti vplyvov už teraz. Ak orgán nevie bez ďalších zásadných technických podkladov uzavrieť, či sú riziká požiaru, hasenia, úniku znečisťujúcich látok, hluku alebo kontaminácie podzemných vôd nevýznamné,

potom nemá vydať negatívny screening. Má buď doplniť dokazovanie, alebo určiť, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať.

Táto chyba nie je iba vadou odôvodnenia; ide o zámenu preventívneho zisťovacieho konania za režim dodatočného overovania, čo je ďalej rozvinuté aj z hľadiska zásady predbežnej opatrnosti a princípu prevencie.

IV. Porušenie § 2 písm. d) zákona o EIA: podmienka nie je automaticky opatrenie

Na všeobecnú dôkaznú chybu negatívneho screeningu nadväzuje konkrétna chyba výroku: príslušný orgán sa pokúsil otvorené environmentálne otázky prekryť podmienkami, hoci podmienka uložená vo výroku negatívneho screeningu nie je sama osebe opatrením podľa § 2 písm. d) zákona o EIA.

Príslušný orgán vo výroku uviedol, že podľa § 2 písm. d) a § 29 ods. 17 zákona o EIA určuje opatrenia na zabránenie a zmiernenie znečisťovania životného prostredia.

Dotknutá verejnosť namieta, že samotné uvedenie podmienok vo výroku neznamena, že ide o opatrenia podľa § 2 písm. d) zákona o EIA.

Podmienka uložená vo výroku negatívneho screeningu nie je sama osebe opatrením eliminujúcim alebo zmierňujúcim identifikovaný vplyv. Opatrením podľa § 2 písm. d) sa stáva až vtedy, keď je preskúmateľne naviazaná na konkrétny identifikovaný vplyv, má vysvetlený mechanizmus eliminácie alebo zmiernenia a rozhodnutie ukáže, prečo po jej uložení nie je potrebné úplné posudzovanie.

Napadnuté záväzné stanovisko tento test nespĺňa.

Výrok obsahuje najmä všeobecné zákonné povinnosti, budúce úlohy a odklady do ďalších konaní. Napríklad:

- a) povinnosť dodržiavať právne predpisy o odpadoch,
- b) povinnosť dodržať právne predpisy o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami,
- c) vypracovanie plánu preventívnych opatrení, ak budú splnené podmienky podľa vodného zákona,
- d) vybudovanie monitorovacieho systému až na základe budúceho hydrogeologického posudku,
- e) zabezpečenie dvojitej ochrany v CHVO s ohľadom na zemetrasenia,
- f) zabezpečenie objektu pri požiari tak, aby pri hasení nedošlo ku kontaminácii podzemných vôd,
- g) zohľadnenie bezpečnostných parametrov BESS až v stavebnom konaní,
- h) odporúčanie navrhnuť a uplatniť opatrenia na minimalizáciu hlukovej záťaže až v ďalšom stupni projektovej prípravy.

Tieto formulácie neukazujú, aký konkrétny vplyv bol identifikovaný, aké konkrétne opatrenie ho eliminuje alebo zmierňuje, akým technickým mechanizmom a s akou účinnosťou, ani prečo po uložení týchto podmienok už nie je potrebné úplné EIA.

Výrok preto neobsahuje opatrenia v materiálnom zmysle § 2 písm. d) zákona o EIA. Obsahuje súbor budúcich úloh.

Tým bol porušený účel zákona podľa § 2 písm. d) zákona o EIA.

Podmienky nefungujú ako výsledok posúdenia vplyvov. Fungujú ako náhrada chýbajúceho posúdenia.

V. Porušenie § 2 písm. e) zákona o EIA: záväzné stanovisko neplní funkciu podkladového rozhodnutia o predbežnej otázke

Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania má mať funkciu materiálne použiteľného podkladového rozhodnutia o predbežnej otázke vplyvov na životné prostredie pre následné povoľovacie konania.

Nadväzujúci povoľovací orgán musí z takéhoto aktu vedieť zistiť:

- a) ktoré vplyvy boli objektívne vylúčené,
- b) ktoré vplyvy boli identifikované,
- c) ktoré vplyvy majú byť eliminované alebo zmiernené konkrétnymi opatreniami,
- d) ktoré podmienky sa majú preniesť do povoľovania,
- e) aký právny a odborný účinok má screeningový záver pre ďalšie povoľovanie.

Napadnuté záväzné stanovisko túto funkciu neplní.

Z rozhodnutia nie je preskúmateľne zrejmé, ktoré vplyvy boli objektívne vylúčené a ktoré boli iba odložené do budúcnosti. Nie je zrejmé, či požiarne riziko bolo objektívne vyhodnotené, alebo sa má riešiť až požiarnebezpečnostným riešením. Nie je zrejmé, či riziko kontaminácie podzemných vôd bolo objektívne vylúčené, alebo sa má riešiť až hydrogeologickým posudkom a monitoringom. Nie je zrejmé, či hluk bol vyhodnotený už v screeningu, alebo sa jeho skutočná prípustnosť zistí až meraním pred uvedením do trvalej prevádzky.

Takéto záväzné stanovisko nemôže byť materiálne použiteľným podkladom pre povoľovanie. Naopak, vytvára riziko koncentračného ping-pongu. V zisťovacom konaní sa otvorené otázky odložia do povoľovania, a v povoľovaní sa následne bude tvrdiť, že EIA otázka už bola vyriešená negatívnym screeningom.

To je presne situácia, ktorej má § 2 písm. e) zákona o EIA zabrániť.

Dotknutá verejnosť preto namieta, že napadnuté záväzné stanovisko neplní funkciu podkladového rozhodnutia o predbežnej otázke vplyvov na životné prostredie.

VI. Neodstránené pochybnosti o vplyve na CHVO Žitný ostrov podľa osobitného zákona

Navrhovaná činnosť má byť umiestnená v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Táto skutočnosť nie je iba všeobecným lokalizačným údajom. Ide o právne rozhodujúcu okolnosť, pretože v chránenej vodohospodárskej oblasti platí osobitný režim ochrany podľa zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Štátna správa na úseku ochrany vôd v samotnom zisťovacom konaní výslovne uviedla, že v chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len vtedy, ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ako aj ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd.

To znamená, že príslušný orgán nemal posudzovať projekt BESS v CHVO Žitný ostrov iba podľa všeobecného testu, či sa významné vplyvy „nepredpokladajú“. Mal preskúmateľne posúdiť, či navrhovaná činnosť spĺňa zvýšený ochranný štandard osobitného zákona o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Napadnuté záväzné stanovisko však tento osobitný test nevykonalo.

Pochybnosti o vplyve na CHVO posilňuje aj skutočnosť, že projektové podklady počítajú s odvádzaním dažďových vôd zo spevnenej plochy a parkoviska do vsakovacieho zariadenia. Pri projekte BESS v CHVO Žitný ostrov preto nejde iba o abstraktnú ochranu podzemných vôd, ale o konkrétne technické riešenie, ktorým sa vody zo spevnených plôch majú dostávať do podlažia.

Príslušný orgán mal preto preskúmateľne vyhodnotiť, či je vsakovanie v danej lokalite zlučiteľné so zvýšeným ochranným režimom CHVO, najmä pri rizikách požiaru, hasenia, úniku znečisťujúcich látok, poruchy kontajnerov alebo manipulácie na spevnených plochách. Bez hydrogeologického podkladu a bez vysvetlenia režimu zachytávania znečistených vôd nemožno uzavrieť, že významné vplyvy na podzemné vody sú objektívne vylúčené.

Príslušný orgán síce prevzal do výroku a odôvodnenia viaceré podmienky týkajúce sa ochrany vôd, znečisťujúcich látok, hydrogeologického posudku, monitoringu, dvojitej ochrany, zemetrasenia, požiaru, hasiacich látok a poškodenia kontajnerov alebo batérií. Tým však pochybnosti o vplyve na CHVO neodstránil. Naopak, sám potvrdil, že práve tieto riziká sú pre environmentálnu prijateľnosť projektu rozhodujúce.

Pri veľkokapacitnom batériovom úložisku v CHVO Žitný ostrov nemožno za dostatočné považovať všeobecné konštatovanie, že pri dodržaní právnych predpisov a technických podmienok sa významné vplyvy nepredpokladajú. Osobitný zákonný režim CHVO vyžaduje účinnejšiu ochranu vôd. Táto účinnejšia ochrana musí byť v rozhodnutí konkrétne, technicky a právne preskúmateľne preukázaná.

Projektové podklady zároveň uvádzajú, že jednotlivé kontajnery majú obsahovať systém detekcie požiaru a automatický hasiaci systém, pričom stavba je súčasne deklarovaná ako bez nároku na vodu. Z toho nie je zrejmé, aké hasiace médium má byť použité, aké látky môžu pri hasení vzniknúť, či môže dôjsť k vzniku kontaminovaných hasiacich vôd alebo iných znečistených zvyškov a ako bude zabezpečené ich zachytenie a zneškodnenie v CHVO Žitný ostrov.

Práve táto nejasnosť potvrdzuje, že požiar a hasiaci scenár nebol v zisťovacom konaní materiálne uzavretý.

Napadnuté záväzné stanovisko neodpovedá na základné otázky osobitného režimu CHVO:

- a) aké konkrétne znečisťujúce látky sú pri prevádzke BESS, poruche, požiaru alebo hasení relevantné,
- b) akým spôsobom môže dôjsť k ich úniku do podzemných vôd alebo do prostredia súvisiaceho s vodou,
- c) aká je hydrogeologická zraniteľnosť lokality,
- d) či bol hydrogeologický posudok podkladom negatívneho screeningu, alebo má byť vypracovaný až dodatočne,
- e) aký monitorovací systém má byť vybudovaný a čo má kontrolovať,
- f) či monitoring iba zisťuje prípadný vplyv, alebo mu aj predchádza,
- g) ako je technicky definovaná minimálna dvojité ochrana,
- h) ako bude zabezpečené zachytenie alebo vylúčenie kontaminovaných hasiacich vôd,
- i) ako bude riešený scenár zemetrasenia, požiaru alebo poškodenia kontajnerov a samotných batérií,
- j) prečo možno napriek týmto otvoreným otázkam uzavrieť, že významné vplyvy na CHVO Žitný ostrov sú objektívne vylúčené.

Samotná požiadavka na hydrogeologický posudok a monitoring podzemnej vody ukazuje, že rozhodujúci odborný základ k ochrane CHVO nebol v čase vydania negatívneho screeningu materiálne uzavretý. Hydrogeologický posudok nie je formálnou prílohou povoľovania. Pri projekte umiestnenom v CHVO Žitný ostrov je to podklad, ktorý môže byť rozhodujúci pre odpoveď na otázku, či navrhovaná činnosť môže mať významný vplyv na podzemné vody.

Rovnako monitoring nie je opatrením, ktoré samo osebe eliminuje alebo zmierňuje vplyv. Monitoring zisťuje, či sa vplyv prejavil. Ak orgán potrebuje monitoring na kontrolu zmeny akosti podzemnej vody, musí najprv vysvetliť, aký vplyv môže nastať, ako mu bude zabránené a prečo napriek potrebe monitoringu nejde o významný vplyv vyžadujúci úplné posudzovanie.

Osobitne problematická je požiadavka, aby celé úložisko bolo zabezpečené proti úniku nebezpečných látok do podzemných vôd aj v prípade zemetrasenia, požiaru alebo iných porúch či poškodení kontajnerov alebo samotných batérií. Ide o mimoriadne udalosti, ktoré môžu mať práve v CHVO Žitný ostrov zásadný environmentálny význam. Ak orgán tieto scenáre identifikoval, nemohol ich následne ponechať len ako všeobecnú projektovú podmienku do budúcnosti.

Chemickú relevanciu rizika potvrdzuje aj statický podklad k základovej doske, ktorý počíta s dilatáciami škár vyplnenými tmelom odolným voči chemikáliám, osobitne elektrolytom. Ak samotný technický podklad predpokladá potrebu odolnosti voči elektrolytom, príslušný orgán nemohol bez ďalšieho uzavrieť, že riziko úniku znečisťujúcich látok je environmentálne nevýznamné. Mal vysvetliť, aké elektrolyty sú relevantné, v akom havarijnom scenári sa môžu uvoľniť, ako ich zachytí základová konštrukcia a prečo pri umiestnení v CHVO Žitný ostrov nejde o významný vplyv.

Dotknutá verejnosť preto namieta, že príslušný orgán nezistil a nevyhodnotil, či navrhovaná činnosť spĺňa zvýšený ochranný režim CHVO podľa osobitného zákona. Záväzné stanovisko nepreukazuje účinnejšiu ochranu povrchových a podzemných vôd, ale iba odkazuje na budúce

technické riešenia, budúci hydrogeologický posudok, budúci monitoring a budúce havarijné opatrenia.

Takýto postup je v CHVO právne nedostatočný. V chránenom vodohospodárskom území nemožno pochybnosti o vplyve na vody ponechať na ďalšie povoľovanie. Musia byť odstránené už v zisťovacom konaní, ak má byť výsledkom negatívny screening.

Keďže napadnuté záväzné stanovisko tieto pochybnosti neodstránilo, ale samo ich potvrdilo podmienkami, je predčasné, nepreskúmateľné a v rozpore s osobitným režimom ochrany CHVO Žitný ostrov.

VII. Požiar a hasenie nie sú okrajové riziká, ale jadro veci

Napadnuté záväzné stanovisko samo určuje, že pre prípad vzniku požiaru je potrebné objekt zabezpečiť tak, aby pri hasení nedošlo ku kontaminácii podzemných vôd nebezpečnými látkami ani samotnými hasiacimi látkami.

Tým príslušný orgán sám priznal, že relevantným environmentálnym scenárom nie je iba bežná prevádzka, ale aj mimoriadna udalosť: požiar BESS, zásah hasičov, vznik hasiacich vôd a riziko ich preniknutia do podzemných vôd v CHVO Žitný ostrov.

Práve tento scenár však nebol preskúmateľne vyhodnotený.

Z napadnutého záväzného stanoviska nie je zrejmé, či orgán disponoval konkrétnym požiarnym scenárom, modelom tepelného úniku, návrhom retenčného alebo izolačného systému, opisom nakladania s kontaminovanými hasiacimi vodami, ani vyhodnotením následného monitoringu podzemných vôd.

Orgán namiesto toho uložil všeobecnú podmienku, že objekt musí byť zabezpečený tak, aby ku kontaminácii nedošlo.

To však nie je objektívne vylúčenie významného vplyvu. To je budúca úloha.

Ak je požiar a hasiaci scenár rozhodujúci pre environmentálnu prijateľnosť BESS v CHVO, musí byť odborne vyhodnotený v zisťovacom konaní. Nemožno ho presunúť do budúcej projektovej dokumentácie bez toho, aby orgán vysvetlil, prečo aj bez tejto konkretizácie možno vylúčiť významný vplyv.

VIII. Zemetrasenie a porucha kontajnerov neboli vyhodnotené ako rizikové scenáre

Napadnuté záväzné stanovisko výslovne uvádza, že vzhľadom na plánovanie stavby v CHVO a s ohľadom na nedávne zemetrasenia v oblasti Šamorín – Rohovce je potrebné úložisko zabezpečiť tak, aby sa zabránilo prenikaniu znečisťujúcich látok do podzemných vôd pri výskyte podobného incidentu, minimálne dvojitou ochranou.

Súčasne sa uvádza, že celú stavbu je potrebné navrhnuť a realizovať tak, aby bolo úložisko za každých okolností zabezpečené proti úniku nebezpečných látok do podzemných vôd, a to aj v prípade zemetrasenia, požiaru alebo iných porúch či poškodení kontajnerov alebo samotných batérií.

Tieto formulácie sú environmentálne závažné. Orgán nimi pomenoval mimoriadne udalosti, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie.

Napriek tomu však rozhodnutie neobsahuje preskúmateľné vyhodnotenie:

- a) aká intenzita seizmického pôsobenia bola uvažovaná,
- b) ako má byť definovaná minimálna dvojité ochrana,
- c) aká je odolnosť kontajnerov a základovej dosky,
- d) čo sa stane pri poškodení kontajnera alebo batérií,
- e) ako sa zabráni úniku do podzemných vôd,
- f) ako bude následne overené, že k úniku nedošlo.

Ak sa tieto údaje majú prvýkrát objaviť až v stavebnom konaní, potom nemohli byť podkladom negatívneho screeningu. Ak neboli podkladom negatívneho screeningu, potom významné vplyvy neboli objektívne vylúčené.

IX. Hydrogeologický posudok a monitoring sú dôkazné nástroje, nie náhrada screeningu

Napadnuté záväzné stanovisko uvádza, že na základe hydrogeologického posudku treba vybudovať monitorovací systém na kontrolu vplyvu predmetnej činnosti na zmenu akosti podzemnej vody, pričom orgán štátnej vodnej správy po predložení hydrogeologického posudku rozhodnutím uloží túto povinnosť a určí spôsob oznamovania výsledkov.

Toto je rozhodujúci bod.

Ak je hydrogeologický posudok potrebný na určenie monitoringu vplyvu na podzemné vody, potom je zřejmé, že rozhodujúci odborný podklad k vodnému riziku nebol v čase negatívneho screeningu uzavretý.

Príslušný orgán sa nemôže uspokojiť s tým, že hydrogeologický posudok bude predložený neskôr. Práve hydrogeologické podmienky lokality v CHVO Žitný ostrov sú kľúčové pre posúdenie, či môže dôjsť k významným vplyvom na podzemné vody.

Monitoring navyše nie je opatrením, ktoré samo osebe eliminuje alebo zmiernuje vplyv. Monitoring zisťuje, či vplyv nastal alebo nenastal. Ak orgán potrebuje monitoring, aby sledoval zmenu akosti podzemnej vody, musí najprv vysvetliť, aký vplyv môže nastať a prečo napriek tomu nie je významný.

Inak sa monitoring stáva dôkazom, že otázka vplyvu na vody nebola v screeningu vyriešená.

X. Hluk a ochrana zdravia boli odložené do budúcnosti

Regionálny úrad verejného zdravotníctva súhlasil s realizáciou zámeru za predpokladu, že stavebník alebo budúci prevádzkovateľ pred uvedením BESS do trvalej prevádzky preukáže na základe merania a vyhodnotenia hluku vo vonkajšom prostredí, že prípustné hodnoty hluku vo vzťahu k dotknutej obytnej zóne v katastrálnom území Mierovo a Hviezdoslavov nebudú prekročené.

To znamená, že rozhodujúce overenie hluku má nastať až pred uvedením do trvalej prevádzky.

Takýto postup môže byť legitímnym kontrolným mechanizmom v prevádzkovom režime, ale nemôže spätne nahradiť povinnosť príslušného orgánu preskúmateľne vyhodnotiť hluk už v zisťovacom konaní.

Pri BESS nejde len o krátkodobý stavebný hluk. Ide o trvalú prevádzku kontajnerov, výkonových meničov, chladienia, transformácie a súvisiacej technológie. Osobitne relevantný je nočný režim, keďže orgán vo výroku ukladá povinnosť uprednostniť v nočnom čase prevádzkové režimy s nižšou akustickou emisiou.

Ak je potrebné v nočnom čase uprednostňovať režimy s nižšou akustickou emisiou, znamená to, že akustické emisie sú environmentálne relevantné. Potom bolo potrebné preskúmateľne vysvetliť, aké sú, aký majú dosah na najbližšie chránené objekty a prečo nie sú významné.

Výroková formulácia, že v ďalšom stupni projektovej prípravy sa odporúča navrhnúť a uplatniť opatrenia na minimalizáciu hlukovej záťaže, nie je opatrením podľa § 2 písm. d) zákona o EIA. Je to odporúčanie do budúcnosti.

Takéto odporúčanie nemôže byť dôvodom negatívneho screeningu.

XI. Bezpečnostné parametre BESS sa nemôžu prvýkrát rozhodne posudzovať až v stavebnom konaní

Napadnuté záväzné stanovisko vo výroku uvádza, že v rámci stavebného konania na príslušnom úseku štátnej správy je potrebné zohľadniť bezpečnostné parametre BESS z konkrétnej technickej dokumentácie, definované aj v prílohe V nariadenia o batériách.

Táto podmienka je právne problematická.

Bezpečnostné parametre BESS nie sú vedľajšou otázkou. Sú priamo spojené s posúdením pravdepodobnosti a závažnosti environmentálnych vplyvov. Od nich závisí riziko poruchy, tepelného úniku, požiaru, havárie, úniku znečisťujúcich látok, kontaminácie hasiacimi látkami a potreba technických ochranných opatrení.

Ak sa konkrétne bezpečnostné parametre BESS majú zohľadniť až v stavebnom konaní z konkrétnej technickej dokumentácie, potom nie je zrejmé, na základe čoho príslušný orgán už teraz uzavrel, že významné vplyvy sú vylúčené.

Dotknutá verejnosť preto namieta, že príslušný orgán vydal negatívny screening skôr, než mal k dispozícii rozhodujúce technické parametre pre posúdenie environmentálnej významnosti vplyvov.

Túto námietku potvrdzujú aj samotné projektové podklady. Súhrnná správa uvádza, že dodávateľ technológie bude určený až v ďalšom stupni projektovej dokumentácie a iba predpokladá použitie kontajnerových systémov vybraných výrobcov alebo ich ekvivalentu. To znamená, že konkrétne technické, bezpečnostné, požiarne a prevádzkové parametre BESS neboli v čase zisťovacieho konania definitívne určené. Ak však práve tieto parametre rozhodujú o riziku požiaru, hasenia, poruchy, úniku látok, hluku a bezpečnosti, nemohli byť nahradené všeobecným predpokladom budúcej technickej vhodnosti.

Takýto postup je predčasný.

XII. Kumulatívne a synergické vplyvy rozvojovej plochy č. 39 neboli preskúmateľne uzavreté

Navrhovaná činnosť má byť umiestnená v lokalite Hviezdoslavovská ekonomická zóna č. 39, v rozvojovej ploche určenej na nepoľnohospodársku výrobu a sklady.

Obec Mierovo v konaní žiadala spojiť všetky navrhované činnosti v rámci lokality označenej v územnom pláne ako rozvojová plocha č. 39 s funkčným využitím výroba a sklady a vyhodnotiť ich možný negatívny vplyv komplexne na okolité životné prostredie so zohľadnením ich vzájomného vplyvu.

Takáto požiadavka je environmentálne relevantná. Rozvojová plocha č. 39 nie je abstraktná parcela bez súvislostí. Ide o funkčnú priemyselnú a skladovú plochu, v ktorej sa vplyvy jednotlivých činností môžu kumulovať najmä v oblasti dopravy, hluku, energetickej infraštruktúry, vody, odpadov, bezpečnostných rizík a vplyvov na obyvateľstvo okolitých obcí.

Ak navrhovateľ uviedol, že nedisponuje ostatnými pozemkami a nemá vedomosť o iných plánovaných investíciách, táto odpoveď nemôže nahradiť úradnú povinnosť príslušného orgánu vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy v rozsahu dostupných informácií.

Nevedomosť navrhovateľa nie je dôkazom absencie kumulatívnych vplyvov.

Príslušný orgán mal sám vyhodnotiť, aké zámery, povoľovacie procesy, územnoplánovacie funkcie a environmentálne záťažové faktory sú v rozvojovej ploche č. 39 dostupne známe. Ak takýto podklad nemal, mal ho doplniť alebo vysvetliť, prečo napriek tomu možno kumulatívne vplyvy vylúčiť.

Napadnuté záväzné stanovisko to neurobilo.

XIII. Etapizácia a Namur-Est: zisťovacie konanie nesmie vytvoriť predčasný development consent bez uzavretia environmentálnych otázok

Zo skutkového opisu navrhovanej činnosti vyplýva, že BESS má byť realizovaný postupne v etapách, pričom napadnuté záväzné stanovisko pracuje s údajom približne 49,90 MW a projektové podklady uvádzajú energetickú kapacitu približne 45 MWh. Táto etapizácia a kapacitná nejasnosť nie sú len technicko-organizačnou otázkou výstavby. V spojení s umiestnením v CHVO Žitný ostrov a s odložením viacerých rozhodujúcich technických otázok do ďalších fáz vytvárajú osobitný problém podľa práva Európskej únie.

Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-463/20 Namur-Est Environnement ASBL proti Région wallonne nemožno pri zložitom viacstupňovom povoľovacom procese posudzovať jednotlivé akty izolovane iba podľa ich vnútroštátneho označenia. Rozhodujúce je, či určitý akt alebo súbor aktov prakticky umožňuje uskutočnenie projektu, predurčuje jeho ďalšie povoľovanie alebo vytvára rozhodujúcu fázu development consent. Environmentálne posúdenie a účasť verejnosti musia byť zabezpečené skôr, než verejná moc prijme rozhodnutie, ktoré projekt materiálne posúva do realizačnej fázy alebo znižuje praktický účinok neskoršieho posudzovania.

Tento štandard je relevantný aj v tejto veci. Napadnuté záväzné stanovisko síce formálne predstavuje výsledok zisťovacieho konania, ale jeho praktický účinok je výrazný: umožňuje pokračovať v následných povoľovacích procesoch bez úplného EIA. Ak pritom samotné záväzné stanovisko ponecháva otvorené rozhodujúce otázky bezpečnostných parametrov BESS, požiarneho a havarijného scenára, hydrogeologického posúdenia, monitoringu podzemných vôd, hluku a kumulatívnych vplyvov, potom sa zisťovacie konanie mení na predčasný povoľovací filter bez materiálne uzavretej environmentálnej odpovede.

Dotknutá verejnosť netvrdí, že samotná etapizácia projektu je nezákonná. Namietajú však, že etapizácia nemôže viesť k tomu, že sa environmentálne vplyvy budú reálne preverovať až postupne v ďalších fázach, zatiaľ čo už v prvej fáze bude vydaný negatívny screening umožňujúci projekt posunúť do povoľovania bez úplného posudzovania.

Negatívny screening musí byť založený na vplyvoch konečného projektu, nie iba na čiastkovom, priebežnom alebo administratívne deklarovanom stave. Ak sa projekt buduje postupne, príslušný orgán musí preskúmateľne vysvetliť, že všetky etapy, ich konečný kumulatívny účinok a ich vzťah k prahovej hodnote povinného hodnotenia boli zahrnuté do záveru o nevýznamnosti vplyvov.

Napadnuté záväzné stanovisko takúto úvahu neobsahuje. Pracuje s údajom približne 49,90 MW, zatiaľ čo projektové podklady uvádzajú energetickú kapacitu približne 45 MWh, no neobsahuje preskúmateľné vyhodnotenie, ako táto kapacitná nejasnosť a etapizácia ovplyvňujú hodnotenie rizík, hluku, bezpečnosti, požiaru, havárie, dopravy, odpadu, kumulatívnych vplyvov a dopredného povoľovacieho účinku záväzného stanoviska.

Tým vzniká riziko, že negatívny screening bude v ďalšom povoľovaní fungovať ako predčasný development consent v materiálnom zmysle: nie ako preskúmateľné vylúčenie významných vplyvov, ale ako procesná vstupenka do povoľovania, v ktorom sa už bude predpokladať, že EIA otázka bola vybavená.

Takýto postup je v rozpore s logikou Namur-Est. Verejnosť má mať možnosť účinne sa zúčastniť na rozhodovaní v štádiu, keď environmentálne otázky ešte môžu ovplyvniť výsledok. Ak sa rozhodujúce technické a environmentálne otázky presunú do ďalších konaní, ale negatívny screening už medzitým vylúči úplné posudzovanie, účasť verejnosti sa materiálne oslabí a zisťovacie konanie stratí svoju preventívnu funkciu.

Príslušný orgán preto mal v tejto veci výslovne posúdiť, či napadnuté záväzné stanovisko v spojení s etapizáciou projektu, nejasným vzťahom medzi údajom 49,90 MW a energetickou kapacitou 45 MWh a následnými povolovacími konaniami nevytvára rozhodujúcu fázu povoloacieho reťazca, v ktorej sa environmentálne otázky musia uzavrieť pred ďalším posunom projektu. Keďže tak neurobil, napadnuté záväzné stanovisko je predčasné a nepreskúmateľné aj z hľadiska európskeho štandardu development consent.

XIV. Dotknuté orgány nenahrádzajú vlastnú správnu úvahu príslušného orgánu

Príslušný orgán v napadnutom záväznom stanovisku rozsiahlo reprodukuje stanoviská dotknutých orgánov.

Dotknutá verejnosť nenamieta, že stanoviská dotknutých orgánov nemajú význam. Majú významný odborný a procesný význam. Nenahrádzajú však vlastnú správnu úvahu príslušného orgánu v zisťovaní konaní.

Podklad nie je úvaha. Stanovisko nie je dôvod. Súhlas dotknutého orgánu nie je dôkazom objektívneho vylúčenia významných vplyvov, ak príslušný orgán nevysvetlí, ako sa z jednotlivých stanovísk skladá záver, že úplné posudzovanie nie je potrebné.

V tejto veci stanoviská dotknutých orgánov skôr potvrdzujú existenciu environmentálne relevantných rizík. Štátna vodná správa upozornila na CHVO, znečisťujúce látky, hydrogeologický posudok, monitoring, zemetrasenie, požiar, hasenie a ochranu podzemných vôd. Orgán ochrany ovzdušia poukázal na havarijné režimy, detekciu porúch, požiaru a ochranu zdravia. RÚVZ podmienil súhlas budúcim meraním hluku.

Tieto podklady nemali byť administratívne prevzaté do výroku. Mali byť odborne vyhodnotené.

Príslušný orgán mal vysvetliť, prečo napriek týmto rizikovým informáciám nie je potrebné úplné EIA.

Takéto vysvetlenie v napadnutom záväznom stanovisku chýba.

XV. Mellor: dôvody negatívneho screeningu musia byť dostupné a preskúmateľné

Podľa európskeho štandardu negatívneho screeningu musí mať dotknutá verejnosť dostupné dôvody, prečo príslušný orgán nepovažuje úplné posudzovanie za potrebné.

Tieto dôvody nemôžu zostať ukryté v spise, rozptýlené medzi stanoviská dotknutých orgánov, presunuté do budúcich posudkov alebo nahradené podmienkami.

V tejto veci však dôvodový základ negatívneho screeningu nie je dostupný v potrebnej kvalite. Záväzná stanovisko neukazuje vlastnú rozhodovaciu cestu od identifikovaných rizík k záveru „nebude sa posudzovať“.

Nie je dostatočné, že orgán vymenoval stanoviská, citoval podmienky a uviedol, že pri ich dodržaní sa nepredpokladajú významné vplyvy. To je administratívny záver, nie preskúmateľný dôvod.

Mellor nevyžaduje formálnu dokonalosť odôvodnenia. Vyžaduje však dostupný dôvodový základ, z ktorého verejnosť a odvolací orgán vedia zistiť, prečo úplné posudzovanie nie je potrebné.

Napadnuté záväzné stanovisko tento štandard nespĺňa.

XVI. Waltham Abbey: objektívne informácie o možných významných vplyvoch nemôžu byť odložené do povoľovania

Podľa štandardu Waltham Abbey musí príslušný orgán v screeningu skutočne vyhodnotiť objektívne informácie naznačujúce možné významné vplyvy.

Dotknutá verejnosť nemusí dokazovať, že významný vplyv určite nastane. Jej úlohou je poukázať na to, že orgán a navrhovateľ nepreukázali objektívne vylúčenie významných vplyvov.

V tejto veci existujú objektívne informácie o možných významných vplyvoch priamo v napadnutom záväznom stanovisku:

- a) projekt je umiestnený v CHVO Žitný ostrov,
- b) ide o veľkokapacitný BESS, pri ktorom napadnuté záväzné stanovisko pracuje s údajom približne 49,90 MW, zatiaľ čo projektové podklady uvádzajú energetickú kapacitu približne 45 MWh,
- c) orgán rieši znečisťujúce látky,
- d) orgán rieši hydrogeologický posudok a monitoring podzemnej vody,
- e) orgán rieši zemetrasenie,
- f) orgán rieši požiar,
- g) orgán rieši kontamináciu podzemných vôd pri hasení,
- h) orgán rieši poškodenie kontajnerov alebo batérií,
- i) orgán rieši bezpečnostné parametre BESS až v stavebnom konaní,
- j) orgán rieši hluk až ďalším projektovým stupňom a meraním pred trvalou prevádzkou.

Tieto informácie nemohli byť iba odložené. Mali byť predmetom preskúmateľného odborného vyhodnotenia v zisťovacom konaní. Je možné, že ide o environmentálne zvládnuteľné vplyvy, no to si vyžaduje oveľa hlbšie a precíznejšie vyhodnotenie ich skutočného významu.

Keďže tak neboli vyhodnotené, napadnuté záväzné stanovisko neunesie dôkazné bremeno negatívneho screeningu.

XVII. Predpoklad nevýznamnosti vplyvov je v rozpore so zásadou predbežnej opatrnosti a princípom prevencie

Chyba napadnutého záväzného stanoviska nespočíva iba v nedostatočnom odôvodnení. Spočíva v nesprávnej dôkaznej logike zisťovacieho konania.

Príslušný orgán nemôže vydať negatívny screening na základe predpokladu, že k významným vplyvom nedôjde. V zisťovacom konaní musí byť na základe objektívnych skutočností preskúmateľne vylúčené, že navrhovaná činnosť môže mať pravdepodobné významné vplyvy na životné prostredie.

Rozdiel medzi formuláciou „významné vplyvy sa nepredpokladajú“ a záverom „významné vplyvy boli objektívne vylúčené“ je právne rozhodujúci. Prvá formulácia vyjadruje úradnú prognózu. Druhá formulácia je výsledkom riadne vykonaného zisťovacieho konania.

Tento rozdiel je osobitne významný v prípade veľkokapacitného batériového úložiska umiestneného v CHVO Žitný ostrov, pri ktorom samotné napadnuté záväzné stanovisko pracuje s rizikami znečisťujúcich látok, hydrogeologického posudku, monitoringu podzemnej vody, požiaru, hasenia, zemetrasenia, poškodenia kontajnerov alebo batérií, hluku a budúcej technickej konkretizácie bezpečnostných parametrov BESS.

Princíp predbežnej opatrnosti vyžaduje, aby sa pri existencii odborných pochybností o environmentálnej prijateľnosti zásahu nepostupovalo tak, akoby riziko neexistovalo. Pochybnosti sa musia odstrániť odborným vyhodnotením pred prijatím záveru, že úplné posudzovanie nie je potrebné.

Princíp prevencie vyžaduje, aby sa environmentálnym škodám predchádzalo včas, nie až následne po tom, čo sa riziko prejaví v povoľovaní, výstavbe alebo prevádzke. V práve Európskej únie sú tieto zásady vyjadrené v čl. 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; vo vnútroštátnom práve tvoria základnú interpretačnú os ochrany životného prostredia a účelu zákona o EIA.

Napadnuté záväzné stanovisko však tieto princípy obracia naruby. Namiesto toho, aby príslušný orgán pochybnosti odstránil pred vydaním negatívneho screeningu, vydal negatívny screening a rozhodujúce otázky ponechal na budúce technické riešenia, budúci hydrogeologický posudok, budúci monitoring, budúce požiarne riešenie, budúce hlukové overenie a budúce stavebné konanie.

Takýto postup nie je preventívny. Je dodatočný.

Ak sú otvorené otázky rozhodujúce pre environmentálnu prijateľnosť navrhovanej činnosti, nemôžu byť ponechané ako budúce úlohy po vydaní negatívneho screeningu. Pri existencii

objektívnych pochybností mal príslušný orgán tieto pochybnosti odborne odstrániť alebo určiť, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o EIA.

Negatívny screening založený na predpoklade nevýznamnosti vplyvov preto porušuje zásadu predbežnej opatrnosti, princíp prevencie, účel zákona o EIA a praktický účinok smernice EIA.

XVIII. § 38 zákona o EIA v budúcnosti nemôže prenášať nepreskúmateľný screening

Hoci táto vec je ešte vo fáze zisťovacieho konania, už teraz treba zohľadniť doprednú funkciu záväzného stanoviska pre následné povoľovanie.

§ 38 zákona o EIA má v nadväzujúcom povoľovaní fungovať ako prevodový mechanizmus environmentálneho obsahu. Nemôže však prenášať nejasný alebo nepreskúmateľný screening.

Ak záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania neobsahuje jasné určenie identifikovaných vplyvov, opatrení, mechanizmov ich účinku a dôvodov, prečo úplné EIA nie je potrebné, potom povoľovací orgán nebude mať čo preskúmateľne prevziať.

Výsledkom bude formálna EIA stopa bez materiálneho environmentálneho obsahu. To je presne situácia, v ktorej sa § 38 zmení z prevodového mechanizmu na archívny odkaz.

Dotknutá verejnosť preto namieta, že napadnuté záväzné stanovisko už teraz vytvára riziko budúcej pečiatkovej EIA kontinuity.

XIX. Porušenie účelu zákona o EIA v jeho transpozičnom význame

Zákon o EIA je vnútroštátnym transpozičným predpisom smernice EIA. Preto zlyhanie účelových funkcií podľa § 2 zákona o EIA nemožno vnímať iba ako vnútroštátnu formálnu chybu.

Ak podmienky negatívneho screeningu nie sú skutočnými opatreniami eliminujúcimi alebo zmierňujúcimi identifikované vplyvy podľa § 2 písm. d), a ak záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania nie je materiálne použiteľným podkladovým rozhodnutím o predbežnej otázke vplyvov podľa § 2 písm. e), potom nie je zabezpečený ani praktický účinok smernice EIA.

Napadnuté záväzné stanovisko nezabezpečilo účel zákona o EIA, pretože:

- a) nevytvorilo preskúmateľný dôvodový záver o objektívnom vylúčení významných vplyvov,
- b) podmienky použilo ako náhradu posúdenia,
- c) neurčilo jasný vzťah medzi identifikovanými vplyvmi a opatreniami,
- d) otvorené otázky presunulo do budúcich konaní,
- e) nevytvorilo materiálne použiteľný podklad pre povoľovanie.

Tým súčasne nebol zabezpečený účel smernice EIA v jej vnútroštátnej recepcii.

XX. Procesná asymetria voči Dotknutej verejnosti

Dotknutá verejnosť nemá späťne rekonštruovať dôvody príslušného orgánu, suplovať projektanta ani nieť dôkazné bremeno za negatívny screening.

V tejto veci by však ponechanie napadnutého záväzného stanoviska v platnosti viedlo práve k takému výsledku. Verejnosť by musela v ďalších povoľovacích konaniach zisťovať, čo vlastne bolo v screeningu rozhodnuté, ktoré vplyvy boli vylúčené, ktoré boli iba identifikované, ktoré opatrenia majú aký účinok a ktoré otázky boli ponechané do budúcnosti.

Takýto stav nie je účinnou verejnou kontrolou. Je prenesením informačného a dôkazného deficitu verejnej moci na Dotknutú verejnosť.

Príslušný orgán nemôže od Dotknutej verejnosti očakávať vysokú mieru konkrétnosti, ak samotné záväzné stanovisko neposkytuje konkrétny, preskúmateľný a normatívne použiteľný environmentálny záver.

XXI. Záver

Napadnuté záväzné stanovisko neobstojí ako negatívny screening.

Nie preto, že by BESS ako technológia bola automaticky neprípustná.

Neobstojí preto, že v konkrétnej veci veľkokapacitného BESS umiestneného v CHVO Žitný ostrov, pri ktorom napadnuté záväzné stanovisko pracuje s údajom približne 49,90 MW, zatiaľ čo projektové podklady uvádzajú energetickú kapacitu približne 45 MWh, pri priznaných rizikách požiaru, hasenia, kontaminácie podzemných vôd, úniku znečisťujúcich látok, zemetrasenia, hluku, bezpečnostných parametrov a kumulatívnych vplyvov rozvojovej plochy, príslušný orgán nevytvoril preskúmateľný dôvodový a normatívny záver, že významné vplyvy boli objektívne vylúčené.

Podmienky uložené vo výroku nie sú samy osebe opatreniami podľa § 2 písm. d) zákona o EIA. Sú opatreniami iba vtedy, ak sú naviazané na identifikované vplyvy, majú vysvetlený mechanizmus účinku a odôvodňujú záver, že úplné EIA nie je potrebné. To sa v tejto veci nestalo.

Napadnuté záväzné stanovisko zároveň nie je materiálne použiteľným podkladovým rozhodnutím o predbežnej otázke vplyvov podľa § 2 písm. e) zákona o EIA. Následný povoľovací orgán z neho nevie preskúmateľne zistiť, ktoré vplyvy boli vylúčené, ktoré boli identifikované, ktoré sú zmiernené opatreniami a ktoré boli iba odložené do budúcnosti.

Preto Dotknutá verejnosť navrhuje, aby odvolací orgán rozhodol takto:

1. záväzné stanovisko Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-DS-OSZP-2026/019145-023 zo dňa 08. 06. 2026 sa zrušuje,
2. vec sa vracia príslušnému orgánu na nové zisťovacie konanie,
3. v novom konaní je príslušný orgán povinný preskúmateľne vyhodnotiť najmä vplyvy navrhovanej činnosti na podzemné vody v CHVO Žitný ostrov, požiarne a havarijné scenáre BESS, kontamináciu hasiacimi látkami, hydrogeologické podmienky, potrebu monitoringu, hlukové vplyvy, bezpečnostné parametre BESS, etapizáciu projektu,

- nejasný vzťah medzi údajom 49,90 MW a energetickou kapacitou 45 MWh vo vzťahu k hranici povinného hodnotenia a kumulatívne vplyvy rozvojovej plochy č. 39,
4. ak príslušný orgán tieto otázky nevie v zisťovacom konaní objektívne a preskúmateľne uzavrieť, je povinný určiť, že navrhovaná činnosť „Veľkokapacitné batériové úložisko Hviezdoslavov“ sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

V Bratislave dňa 29. júna roku Pána 2026

Združenie domových samospráv, o. z.

Bc. Marcel Slávik
štatutárny predseda

